

ECHNER
UDÁSKÖZPONT

FEJÉR VÁRMEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK RÉSZMÓDOSÍTÁSA

*JAVASLATTEVŐ FÁZIS -
MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK*

2023. FEBRUÁR

MEGBÍZÓ

Fejér Megye Önkormányzata

MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

ELNÖKE:

MEGYEI FŐÉPÍTÉSZ:

Dr. Molnár Krisztián

Igari Antal

KEDVEZMÉNYEZETT

Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft.

Térbeli Szolgáltatások Igazgatósága

Tervezési és Téradat Szolgáltatási Főosztály

Térségi Tervezési Osztály

ÜGYVEZETŐ:

IGAZGATÓ:

FŐOSZTÁLYVEZETŐ:

OSZTÁLYVEZETŐ:

Dr. Földváry Gábor István

Sik András PhD

Juhász Géza Péter

Devecseri Anikó

FELELŐS TERÜLETRENDEZŐ TERVEZŐK:

Hamar József (TR-13-0272)

Schneller Krisztián (TR-01-4953)

SZAKÉRTŐK:

Szmuriga Orsolya

Virág Debóra

Teleki Mónika

Tartalom

Bevezetés	1
1. A területrendezési terv módosításainak háttere	2
1.1. Térségi területfelhasználási engedéllyel rendelkező műszaki infrastruktúra elemek térségi szerkezeti terven történő ábrázolása	2
1.2. Isztimér és Balinka területén tervezett naperóművek ábrázolása a térségi szerkezeti terven	2
1.3. Javaslat a naperómű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezetének megszüntetésére.....	6
1.4. Az Mtrt. elfogadása után megvalósult műszaki infrastruktúra elemek meglévő elemként történő ábrázolása	8
1.5. Az Mtrt. változással érintett elemei.....	8
2. Fejér megye térségi szerkezeti tervét érintő módosítások	9
2.1. A térségi területfelhasználás rendszere.....	9
2.2. Műszaki infrastruktúra hálózatokat és műszaki infrastruktúra egyedi építményeket érintő módosítások.....	10
3. Fejér megye Térségi övezeti tervét érintő módosítás	13
4. A területrendezési terv módosítását megalapozó területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat	14
4.1. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése	14
4.2. A területi terv céljainak ismertetése	14
4.3. A terv célrendszerében (a változással érintett elemekre szűkítve) foglaltak hatásai, különös tekintettel a környezeti, gazdasági, társadalmi fenntarthatóság szempontjaira	14
4.4. A térségi szerkezeti terv módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások a változásokkal érintett elemek vonatkozásában.....	16
4.5. A térségi övezetek felülvizsgálatával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások	18
4.6. Összegzés: a terv jelentősebb hatásainak ismertetése, a feltárt konfliktusok értékelése (a változással érintett elemek vonatkozásában).....	20
4.7. A feltárt konfliktusok feloldására, a káros hatások ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések meghatározása	20
4.8. Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknel figyelembe kell venni.....	20
5. tervezői nyilatkozat és igazoló számítások.....	21
6. az elfogadásra kerülő munkarészekre vonatkozó összefoglaló indoklás	22

BEVEZETÉS

A területrendezési tervek a területfejlesztés környezeti, társadalmi és gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető feladata a térszerkezet meghatározása és a térségi területfelhasználás szabályozása. A területrendezés további célja a területfejlesztés lehetőségeinek és korlátainak definiálása, a természeti és épített környezeti értékek védelmének biztosítása mellett.

A megyei közgyűlés Fejér megye hatályos területrendezési tervét 2020 februárjában fogadta el. Ezt megelőzően a korábbi – 2010-ben elfogadott terv – részletes felülvizsgálatára került sor, amelyet elsősorban *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvénnyel* (továbbiakban Trtv.) való összhang megteremtése indokolt.

A megyei területrendezési terv (továbbiakban: Mtrt.) jelenlegi módosítása nem teljeskörű felülvizsgálat, csak rész módosítás, amelynek célja egyrészt a *naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület* övezet lehetőség szerinti törlése a térségi övezetek közül, másrészt az időközben (2020 február óta) állami főépítész területfelhasználási engedélyt kapott műszaki infrastruktúra elemek (jelen esetben erőművek) és két – engedéllyel még nem rendelkező – naperőmű ábrázolása a térségi szerkezeti terven.

Továbbá a célok között szerepelt a 2020-ban tervezett, de időközben megvalósult infrastruktúra elemek meglévő elemként történő ábrázolása.

Végül a tervezés során az MTrT. fogalomhasználata igazodik a településtervezés időközben megváltozott fogalomhasználatához, illetve a megye helyett a – 2023 január elsejétől használatos – vármegye kifejezés szerepel a rendeletben és a térképi mellékletekben is.

Mivel a hatályos megyei területrendezési tervet alig több, mint két éve fogadták el – és az elfogadást megelőzően a megyei terv teljeskörű felülvizsgálata megtörtént – így a jelen dokumentum kizárólag a módosítással érintett területrendezési tervi elemek változásainak háttérét mutatja be.

1. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSAINAK HÁTTERE

1.1. Térségi területfelhasználási engedéllyel rendelkező műszaki infrastruktúra elemek térségi szerkezeti terven történő ábrázolása

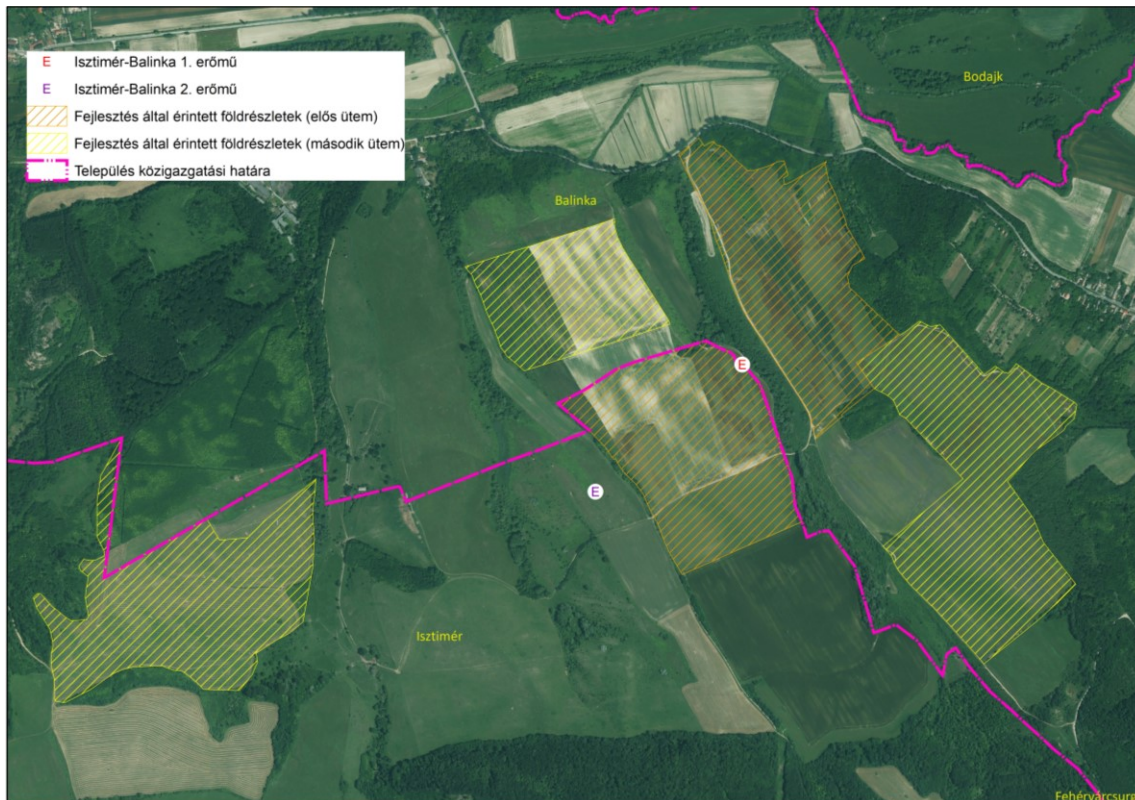
A területfelhasználási engedéllyel rendelkező módosítások kvázi részei a területrendezési tervnek, így tényleges tervi ábrázolásuk automatikusan történik. Az Mtrt. jelenlegi módosítása során a térségi területfelhasználási engedéllyel rendelkező infrastruktúra elemek a térségi szerkezeti terven kerülnek ábrázolásra. A Lechner Tudásközpont nyilvántartása alapján Fejér megyében hat erőmű kapott térségi területfelhasználási engedélyt a hatályos terv elfogadása óta. Ezek mind az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek kategóriájába tartoznak. A térségi szerkezeti terven ábrázolandó, engedéllyel rendelkező erőművek az alábbi táblázatban szereplő jellemzőkkel rendelkeznek.

Beruházó	Érintett földrészletek	Névleges teljesítőképesség (MW)	Engedély (határozat) nyilvántartási száma
Varuna Holding Kft.	2471 Baracska, hrsz: 05/15	49,9	FE/ÁF/00573-19/2022.
Varuna Holding Kft.	2471 Baracska, hrsz: 010/1, 010/2		
ABO WIND Hungary Kft.	Bicske, hrsz: 0105/33, 0105/34	11,5	FE/ÁF/00804-17/2022.
MEDON Holding Kft.	Telephelye: 8071 Magyaralmás, külterület hrs: 078/12, 078/15, 078/22, 078/23, 078/24, 078/25, 078/27, 078/28, 078/29, 078/33, 078/34	30	FE/ÁF/00342-18/2022.
VPP Solar Kft.	8151 Szabadbattyán, külterület hrsz: 013/25, 013/103	14,5	FE/ÁF/00284-16/2022.
Astrasun Solar Kft.	2432 Szabadegyháza külterület hrsz: 0113/, 0113/5, 0113/6	11,7	FF/ÁF/00130-17/2022.

1. táblázat: Térségi területfelhasználási engedéllyel rendelkező, a térségi szerkezeti terven ábrázolandó 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek

1.2. Isztimér és Balinka területén tervezett naperőművek ábrázolása a térségi szerkezeti terven

Az Mtrt-ben – az állami főépítési engedéllyel rendelkező – erőművek mellett két további erőmű (naperőmű) kerül jelölésre a tervezett 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek között. E módosítást a napelemparkok fejlesztője kezdeményezte. Mindkét erőmű telephelye érinti Isztimér és Balinka területét is. Az elsőként megvalósuló beruházás során egy 37 MW névleges teljesítőképességű napelempark állna üzembe, a második ütemben megvalósuló erőmű névleges teljesítőképessége még nem ismert. Az első ütemhez kapcsolódóan egy 132 kV-os, 70 méter hosszú távvezeték is megépülne.

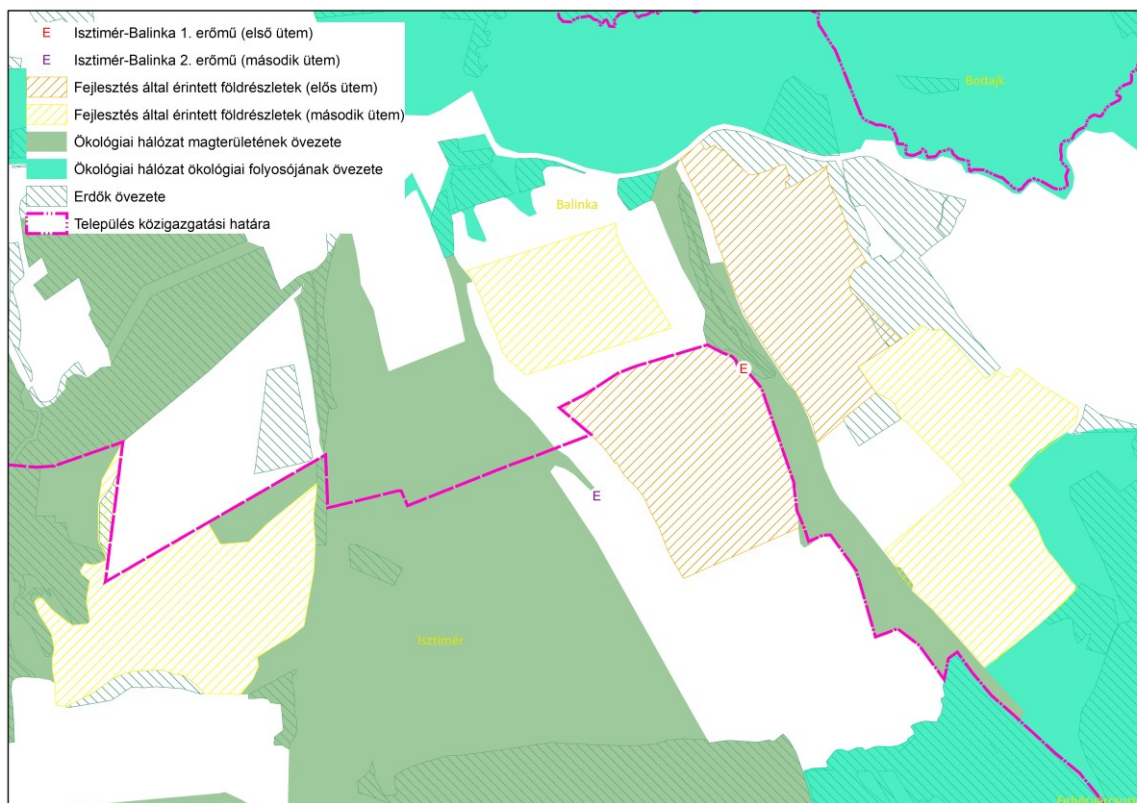

1. ábra: Isztimér és Balinka területén tervezett naperőművek elhelyezkedése

Megvizsgálva a naperőmű beruházások területe által érintett telkek átfedését a területrendezési kategóriákkal elmondható, hogy a terület nagyobb része az Mtrt-ben mezőgazdasági térség területfelhasználási kategóriába esik, de kismértékben érinti az erdőgazdálkodási térséget is. Ugyanakkor a tényleges beruházási terület – a fejlesztő információja alapján – nem fed át az erdőgazdálkodási térséggel.

A fejlesztési terület övezeti érintettségét is elemezve elmondható, hogy a napelempark területe nem érinti sem az ökológiai hálózat magterületét és ökológiai folyosóját, sem a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezetét. Az erdők övezete a fejlesztések több földrészletét is érinti, de a beruházó tájékoztatása alapján a tényleges beruházási helyszín nem fed le a teljes telket, és így az erdők övezetét sem érinti a naperőmű területe. Mivel a fejlesztési területet nem érintik az előbbieken felsorolt övezetek, így a Trtv. alapján lehetséges az erőművek jelölése.

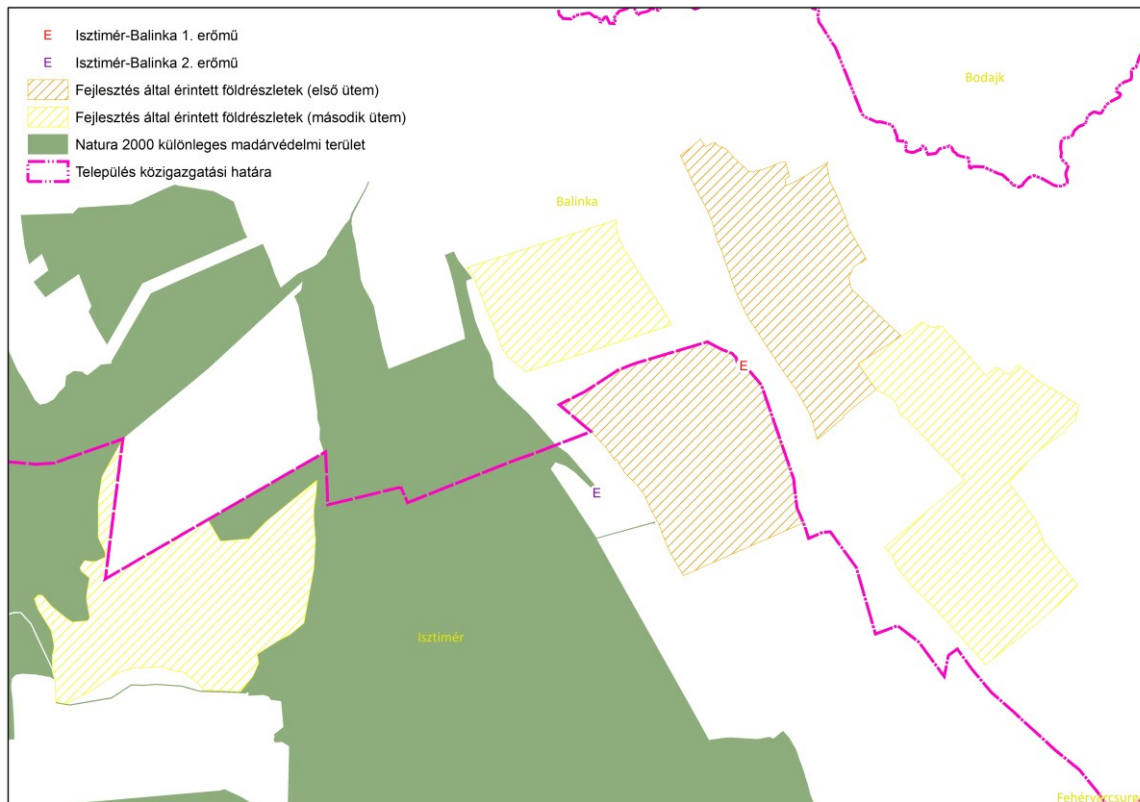

2. ábra: Isztimér és Balinka területén tervezett naperőművek és a naperőművek kijelölését korlátozó országos övezetek elhelyezkedése

Ugyanakkor mindkét tervezett naperőműpark érinti az Mtr. tájképvédelmi terület övezetét, valamint a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület egyedileg meghatározott megyei övezetet. Ez utóbbi a megyei területrendezési terv módosító javaslata alapján kikerül a térségi övezetek közül.

A tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó szabályok alapján viszont az erőműveket csak olyan műszaki megoldásokkal lehet megvalósítani, amelyek nem veszélyeztetik a hagyományos tájhasználatot és a tájképi egységet.

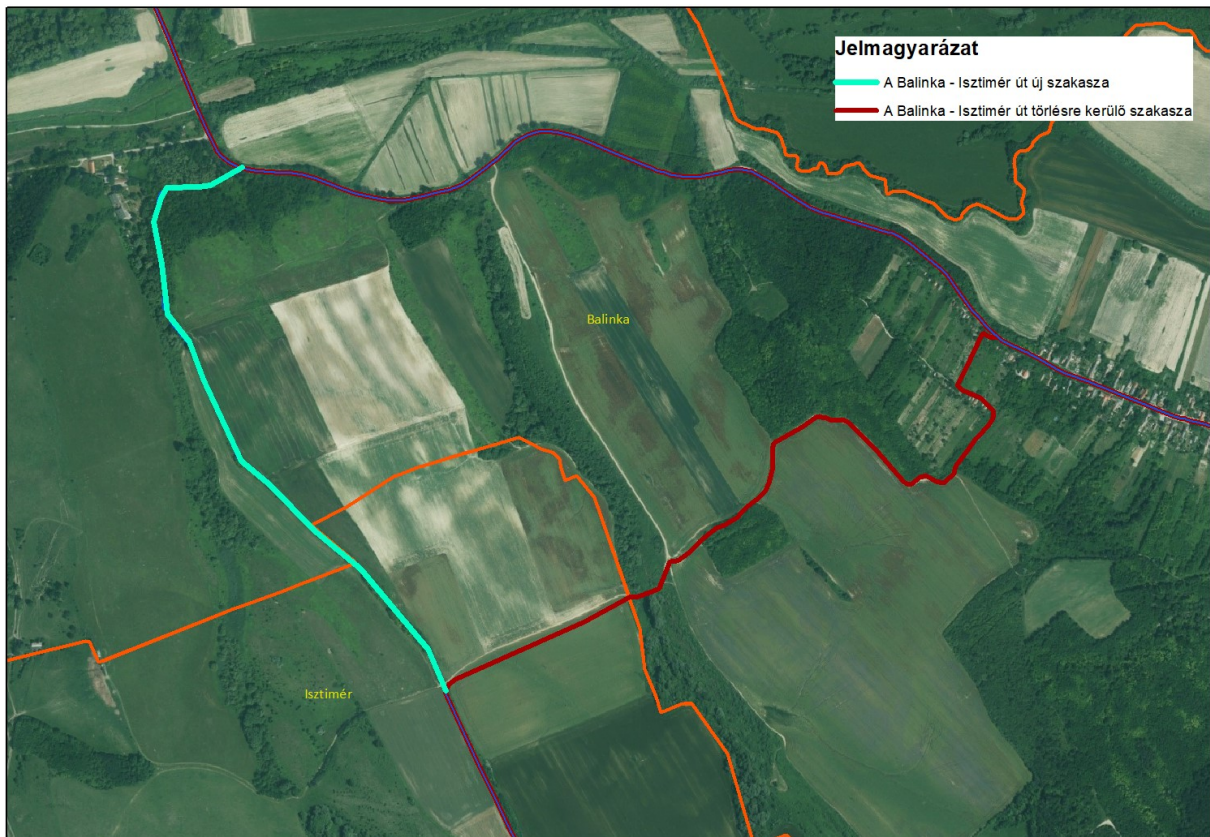
Végül megvizsgálva a természetvédelmi oltalom alatt álló területek átfedését a tervezett fejlesztéssel, megállapítható, hogy a naperőművek területei nem érintenek sem országos jelentőségű védett természeti területet, sem Natura 2000 területet.

3. ábra: Isztimér és Balinka területén tervezett naperőművek és Natura 2000 területek elhelyezkedése

Az erőművek első ütemében egy 132 kV-os nagyfeszültségű távvezeték is megvalósításra kerülne, amely az erőművet kapcsolná be a hálózatra. A vezeték a térségi szerkezeti terven is ábrázolásra kerül. Szintén az erőművek megvalósulása érdekében az Isztimér és Balinka között a tervezett mellékút nyomvonala is változik. A hatályos tervben a tervezett út Isztimért elhagyva körülbelül 3,5 km után közel derékszögben jobbra fordulva éri el Balinkát. A módosítás során az út nem fordul el jobbra (ez a szakasz törlésre kerül), hanem közel egyenesen haladva a Bodajk - Balinka (8209) útba csatlakozik be. A módosítás indoka, hogy a törlésre javasolt tervezett út a tervezett naperőmű telkén haladna keresztül. A módosító javaslatban új útszakasz dűlőútként nyilvántartott földrésztelen futna.

4. ábra: Isztimér és Balinka területén tervezett mellékút nyomvonalának változása

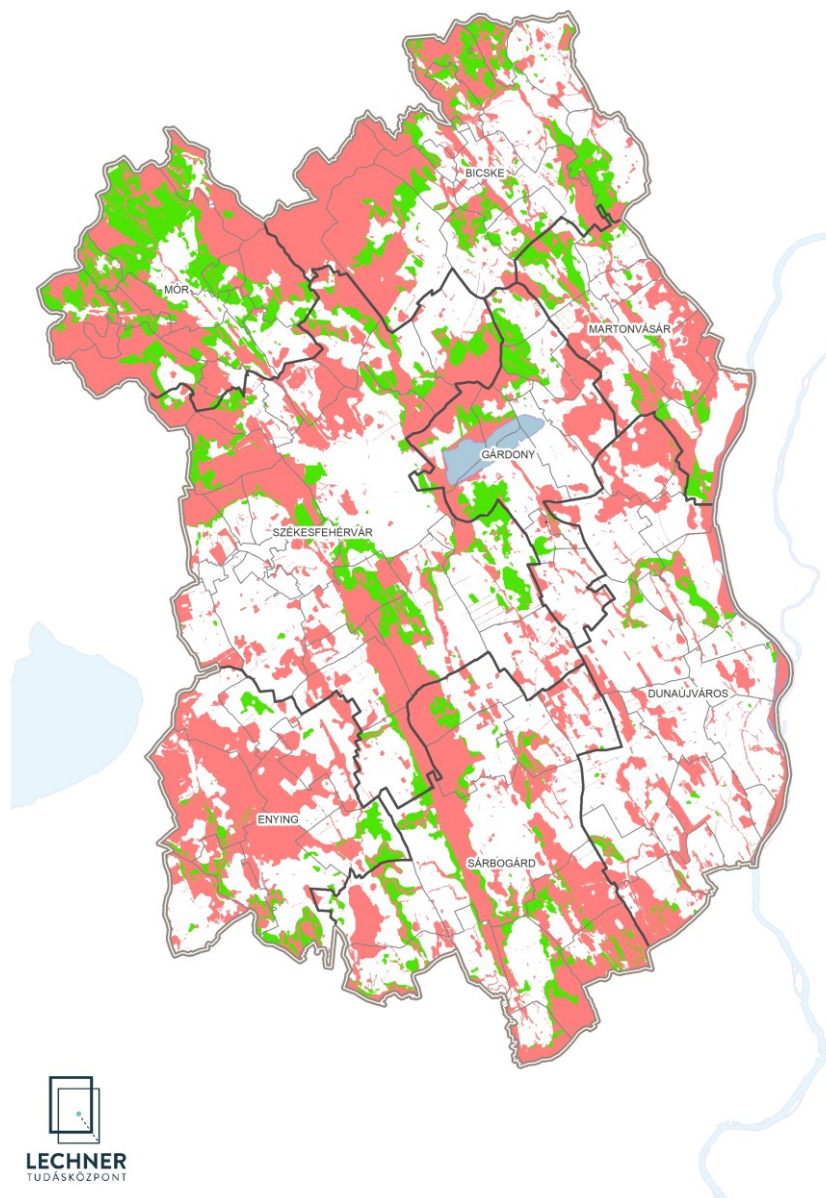
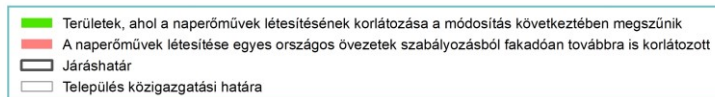
1.3. Javaslat a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezetének megszüntetésére

Az övezet kijelölésének eredeti indítéka az volt, hogy bizonyos területeket - elsősorban természet- és tájképvédelmi, valamint termőföld- és erdővédelmi okokból - célszerű elkerülni a nagy területigényű, naperőmű beruházásokkal.

Az övezeti kijelölés megszüntetését települési önkormányzatok kezdeményezték. A területrendezési terv módosítási lehetőségének a megyei önkormányzattal történő egyeztetése során újra áttekintésre került az erőművekre vonatkozó aktuális jogszabályi tartalom.

A Trtv. 2022. III. 1-től hatályos módosítása több olyan országos övezet esetében is szigorította az erőművek létesítésének lehetőségét, amelyeknél a megyei terv készítésekor ez még nem szerepelt a jogszabályban.

Ezek az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, valamint az erdők övezete. Ezen övezetek által érintett területen csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető, épületen elhelyezve (tehát 50 kV-nál nem nagyobb teljesítőképességű, kifeszültségű hálózatra kapcsolódó erőmű).

5. ábra: Naperőmű-létesítés korlátozásának csökkenése az övezet törlésének következményeként

A naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezetének lehetséges megszüntetése, így leginkább a tájképvédelmi terület övezetének Trtv. korlátozással nem érintett részén jelentené a korlátozás csökkenését. A területek nagyságát vizsgálva, ez azt jelenti, hogyha a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület megszűnik, a Trtv. országos övezetekre vonatkozó szabályai továbbra is védenének 167 ezer hektárnyi területet, a korlátozás viszont 50 ezer hektáron megszűnne. Ezek a területek alapvetően tájképvédelmi okokból kerültek a naperőmű létesítést korlátozó övezetbe. A tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó szabály nem tiltja, de feltételekhez köti az erőművek létesítését.

A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet tájképvédelmi terület övezetére vonatkozó 4. § (4) bekezdése rögzíti,

hogy az „energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.”

A természetvédelmi oltalom alatt álló területek (Natura 2000 területek, országos jelentőségű védett területek) nagy része átfed a naperőműveket korlátozó országos övezetekkel. Továbbá a természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. tv.) a védett természeti területekkel kapcsolatban azt tartalmazza, hogy „tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja.”

A természeti védelem alatt nem álló Natura 2000 területekre vonatkozóan pedig a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet előírja, hogy „tilos engedély nélkül ...olyan beruházást végezni, amely ... a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.”.

A fenti jogszabályi előírások betartása kellő garanciát jelent az erőmű-létesítésekkel járó nemkívánatos hatások elkerülésére akkor is, ha ez az egyedileg meghatározott megyei övezet a területrendezési tervből törlésre kerül.

1.4. Az Mtrt. elfogadása után megvalósult műszaki infrastruktúra elemek meglévő elemként történő ábrázolása

Az elérhető adatbázisok alapján a Székesfehérvár Dél térségi ellátást biztosító 132 kV elosztó hálózati távvezeték került át a tervezett elemek közül a meglévő elemek közé.

1.5. Az Mtrt. változással érintett elemei

Az előbbieken ismertetett módosítási célok alapján az alábbi térségi szerkezeti tervi elemek változnak:

- A mellékúthálózat Balinka és Isztimér közötti szakasza (tervezett mellékút) módosul.
- Az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek köre bővül (a hatályos terv elfogadása óta kiadott állami főépítészeti területfelhasználási engedélyek alapján, illetve jelen tervmódosításban Isztimér és Balinka területén tervezett új erőművekkel).
- Térségi ellátást biztosító 132 kV elosztó hálózat egy eleme a tervezett kategóriából a meglévőbe kerül.

A térségi övezetek közül:

- naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület egyedileg meghatározott övezet a módosító javaslat szerint megszüntetésre kerülne.

2. FEJÉR MEGYE TÉRSÉGI SZERKEZETI TERVÉT ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK

2.1. A térségi területfelhasználás rendszere

A tervjavaslat a távlati területfelhasználást továbbra is öt területfelhasználási kategóriában jeleníti meg. Ezek a következők:

- 1) területi korlát nélkül ábrázolt térségek:
  - a) erdőgazdálkodási térség,
  - b) mezőgazdasági térség,
  - c) vízgazdálkodási térség,
  - d) települési térség,
- 2) legalább 5 ha nagyságú sajátos területfelhasználású térség.

A térségi területfelhasználás rendszere így nem változik és az egyes kategóriák térbeli elhelyezkedése és nagysága sem módosul.

2.2. Műszaki infrastruktúra hálózatokat és műszaki infrastruktúra egyedi építményeket érintő módosítások

2.2.1. Műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények

A 2020-ban elfogadott Mtrt. -ben szereplő műszaki infrastruktúra elemek közül az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek köre és térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat változik.

2.2.2. Műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények körének változásai

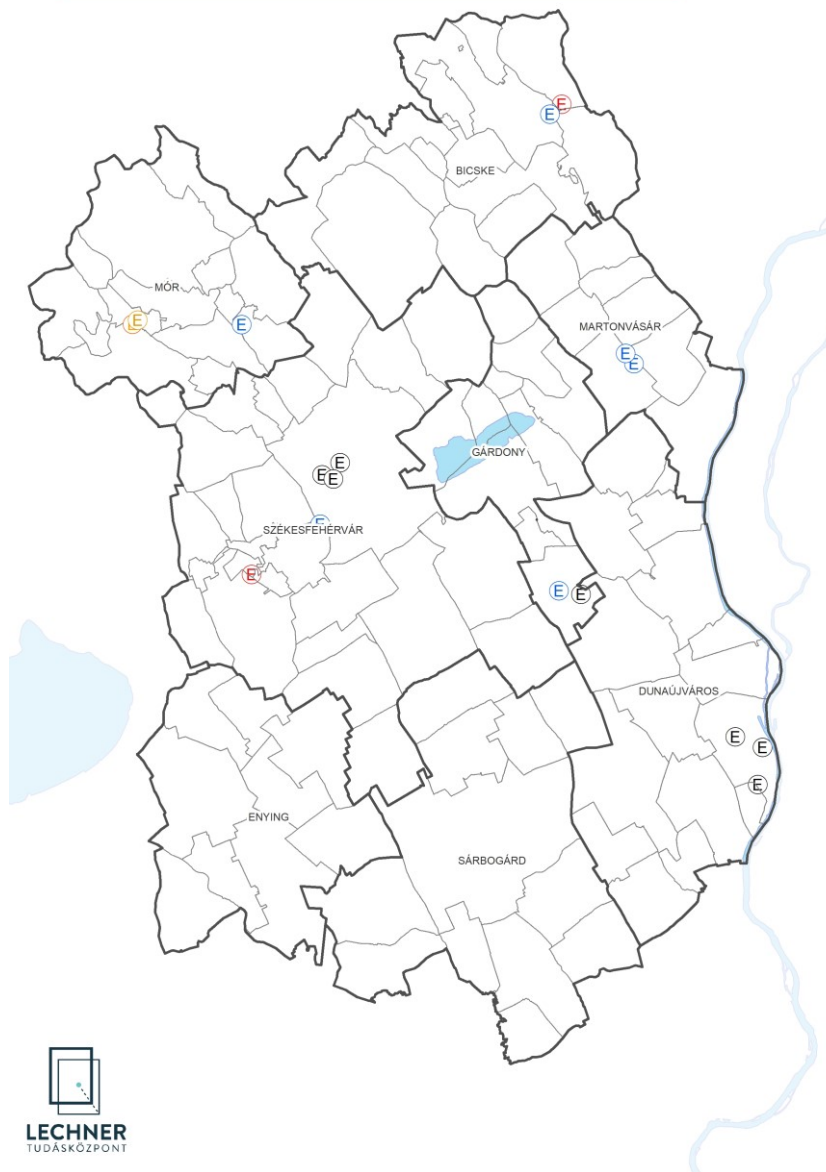
A térségi közlekedési hálózat változása

A tervezett erőművek megvalósíthatósága érdekében kismértékben pontosításra kerül a Balinka-Isztimér tervezett mellékút nyomvonalára ábra szerint.

Az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek körének változása

A 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek köre az állami főépítész által területfelhasználási engedéllyel rendelkező erőművekkel, illetve Isztimér és Balinka területén tervezett két további naperőművel bővül.

- Ⓔ Állami főépítész th. engedélye alapján jelölt új erőművek
- Ⓔ Isztiméren és Balinkán tervezett erőművek
- Ⓔ 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőmű (meglévő)
- Ⓔ 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőmű (tervezett)

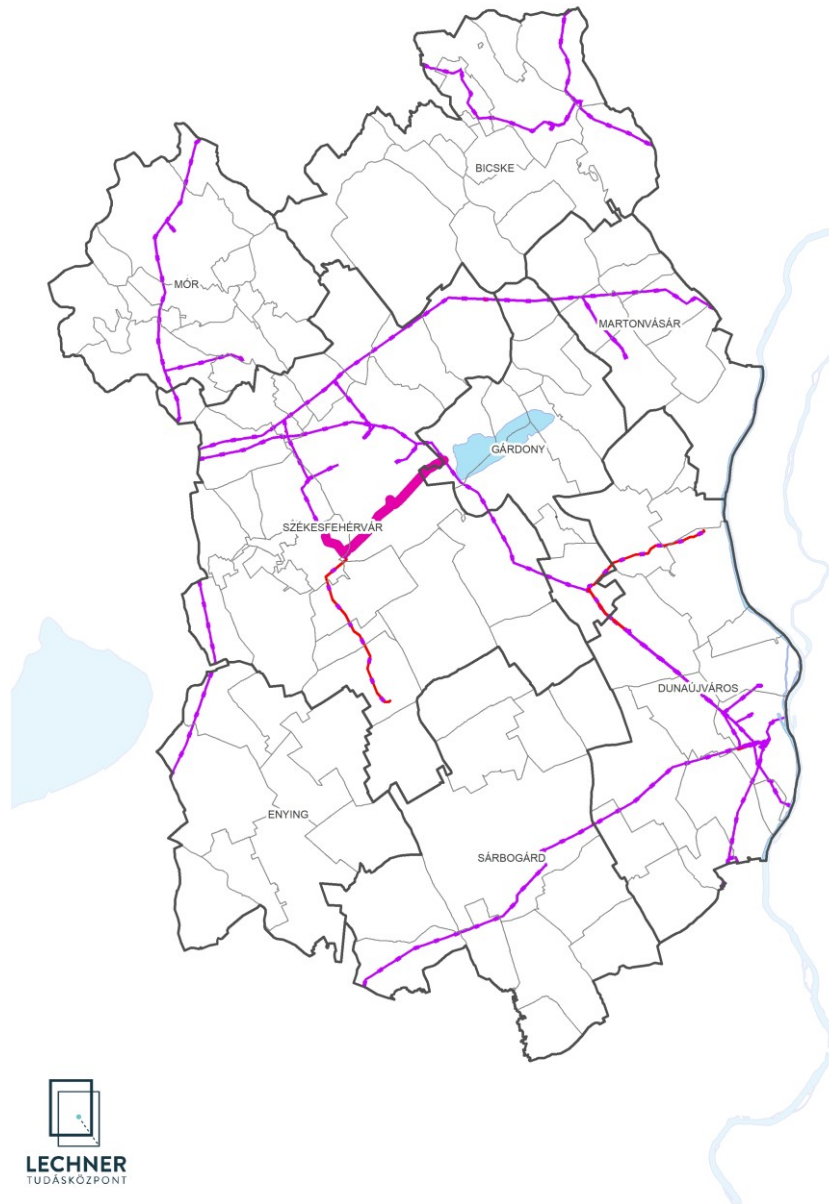
6. ábra: Az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek körének változása

Villamosenergia-hálózat változása

Székesfehérvár Dél tervezett térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati infrastruktúra elem a módosítás során az Mtrt. -ben meglévő elemként kerül ábrázolásra. Az Isztimér és Balinka területén megvalósuló erőművek bekötésére 70 m hosszú nagyfeszültségű (132 kV-os) vezeték épülne, amely tervezett elemként kerülne feltüntetésre a térségi szerkezeti terven.

- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (meglévő)
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (tervezett)
- Térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat (tervezettből meglévő)

7. ábra: Villamosenergia-hálózat változása

3. FEJÉR MEGYE TÉRSÉGI ÖVEZETI TERVÉT ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁS

A térségi övezetek a területfelhasználási kategóriáktól függetlenül lehatárolt területi egységek, amelyek a természeti, tájképi és világörökségi értékek védelmét, a természeti kockázatokból eredő károk megelőzését és a természeti erőforrások megőrzését segítik elő. A hatályos Mtrt. 23 térségi övezetet foglal magába. A tervjavaslatban az övezeti rendszer a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezetének megszüntetésével módosulna. Az Mtrt. térségi övezeti rendszere a módosító javaslat alapján az alábbi elemeket tartalmazza:

- 1) Országos övezetek:
  - a) ökológiai hálózat magterületének övezete,
  - b) ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete,
  - c) ökológiai hálózat puffertületének övezete,
  - d) kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete,
  - e) jó termőhelyi adottságú szántók övezete,
  - f) erdők övezete,
  - g) erdőtelepítésre javasolt terület övezete,
  - h) tájképvédelmi terület övezete,
  - i) világörökségi és világörökségi várományos területek övezete,
  - j) vízminőség-védelmi terület övezete,
  - k) nagyvízi meder övezete,
  - l) honvédelmi és katonai célú terület övezete.

- 2) Megyei övezetek:
  - a) ásványi nyersanyagvagyon övezete,
  - b) rendszeresen belvízjárta terület övezete,
  - c) földtani veszélyforrás terület övezete.

- 3) Egyedileg meghatározott megyei övezetek:
  - a) felzárkóztatandó belső periféria övezet,
  - b) turizmus szempontjából kiemelt, fejlesztendő övezet,
  - c) megyei jogú városok vonzáskörzete gazdaságfejlesztési övezet,
  - d) borvidéki és kertgazdálkodási fejlesztési övezet,
  - e) kulturális örökségi-történeti fejlesztési övezet,
  - f) majorsági térség övezete,
  - g) karsztvízszint emelkedésével érintett terület övezete

4. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TERÜLETI (KÖRNYEZETI, TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI) HATÁSVIZSGÁLAT

4.1. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése

A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6.) Kormányrendelet szerint a területrendezési tervek kötelező megalapozó munkarésze a területrendezési terv környezeti, társadalmi, gazdasági hatásvizsgálata, amelynek részletes tartalmi követelményeit a rendelet 9/A. melléklete tartalmazza.

Az Mtrt. teljeskörű területi hatásvizsgálata a terv 2020-as elfogadását megelőzően elkészült, jelen dokumentumban a területi hatásvizsgálat csak a változással érintett elemekre vonatkozik.

4.2. A területi terv céljainak ismertetése

Az Mtrt. céljai nem változtak a 2020-as felülvizsgálata óta. Az Mtrt. jelenlegi módosítása csak rész módosítás, amelynek célja egyrészt a Székesfehérvár Dél térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózat nyomvonalának térségi szerkezeti terven történő ábrázolása, másrészt nyolc naperómű létesítésével kapcsolatos beruházás területrendezési feltételeinek megteremtése. Települési önkormányzatok kérésére és az Trtv. szabályozás változásai következtében a naperómű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete lehetőség szerint megszüntetésre kerül.

4.3. A terv célrendszerében (a változással érintett elemekre szűkítve) foglaltak hatásai, különös tekintettel a környezeti, gazdasági, társadalmi fenntarthatóság szempontjaira

A terv célrendszere alapvetően nem változik, így a hatások sem (vagy csak kismértékben). Az Mtrt. jelenlegi rész módosításának környezeti, társadalmi és gazdasági hatásai minimálisak. A naperóművek és a 132 kV-os elosztó hálózat megépítése elsősorban a termőföldeket, a tájképet és a mezőgazdasági termelést érintheti kedvezőtlenül.

Területfelhasználási kategóriák, térségi övezetek	Talaj	Víz	Levegő	Táj	Épített környezet	Élővilág	Emberi egészség és rekreáció feltételei	Társadalom biztonságérzete	Foglalkoztatottság	Gazdaság
Műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények										
5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek	+	0	0	++	+	+	0	+	+	+

Területfelhasználási kategóriák, térsgégi övezetek	Talaj	Víz	Levegő	Táj	Épített környezet	Élővilág	Emberi egészség és rekreáció feltételei	Társadalom biztonságérzete	Foglalkoztatottság	Gazdaság
<i>körének változása</i>										
Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete megszüntetése	+	0	0	++	+	+	0	+	+	+
+ igen gyenge, áttételes, vagy közvetett kapcsolat a környezeti elem, rendszer és a vizsgált kategória között ++ erős, közvetlen kapcsolat a környezeti elem, rendszer és a vizsgált kategória között 0 nincs kapcsolat vagy nehezen értelmezhető kapcsolat										

4.4. A térségi szerkezeti terv módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások a változásokkal érintett elemek vonatkozásában

A tervezett változások környezeti, társadalmi és gazdasági hatásai kismértékűek. A naperóművek és a 132 kV-os elosztó hálózat megépítése a termőföld védelmére, a tájképre és a mezőgazdasági termelésre gyakorol kismértékű negatív hatást, míg a gazdaság és a klímavédelem szempontjából a beruházások megvalósításának minimális pozitív hatásával lehet számolni. A naperóművek létesítése esetén célszerű ezeket a beruházásokat már a beépített vagy alulhasznosított területeken, illetve a kevésbé értékes be nem épített területeken elhelyezni.

Tervezett elemek	A tervezett változások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
5-50 MW névleges teljesítőképességű eróművek (Az állami főépítész által területfelhasználási engedéllyel rendelkező hat naperómű, illetve Isztimér és Balinka területén tervezett két további naperómű)	1.1. a termőföld mennyiségére: - területfoglalás 1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás 1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás 1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás 1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás 1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás 1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): - nem földalatti kábelfektetés esetén tájképi értékek sérülése - a védősávban a tájhasználatot korlátozzák	2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás 2.2. a foglalkoztatásra: + új munkahelyek teremtése 2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás 2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + lakossági energiaigények biztonságos és folyamatos kiszolgálása okozta életminőség javulás - a környéken élő népesség egészségügyi állapotára esetlegesen gyakorolt negatív hatás 2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:	3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - a naperóművek korlátozzák a területhasználatot 3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás 3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + napenergia hasznosítása 3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + az ipari nagyfogyasztók biztonságos ellátása, kiegyenlítettebb terheléelosztás biztosítása 3.5. a mezőgazdaságra: nincs közvetlen hatás

	<p>1.8. az épített környezetre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nem földalatti kábelfektetés esetén településképi értékek sérülése <p>1.9. a kulturális örökségre (múemlékvédelem, régészet):</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> - helytelen tervezés és kialakítás esetén ökológiai viszonyok károsítása 	<p>+ energia-közmű ellátás biztonságának növekedése</p>	<p>3.6. az erdőgazdálkodásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vezetékek biztonsági övezetének biztosítása <p>3.7. az idegenforgalomra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra:</p> <p>nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére:</p> <ul style="list-style-type: none"> + fejlettebb energiaellátással javul az eltartóképesség, versenyképesség <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak):</p> <ul style="list-style-type: none"> + fejlettebb energiaellátással vonzóbb gazdasági, vállalozási környezet <p>3.11. az energiaellátásra:</p> <ul style="list-style-type: none"> + a megújuló energiára épülő energiatermelés arányának növekedése, energiafüggőség csökkentése + az energiaellátás javulása
--	--	---	--

4.5. A térségi övezetek felülvizsgálatával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások

A naperómű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezetének lehetőség szerinti megszüntetése következtében 50 ezer ha-on szűnik meg az erős védelem, a területek többsége, 167 ezer ha továbbra is védelem alatt áll, naperóművek létesítése ezeken a területeken nem lehetséges. Az övezet megszüntetése pozitív hatással bír a megújuló energiára épülő energiatermelésre és az energiaellátásra, továbbá új munkahelyek teremtését is lehetővé teszi.

1. Övezetek	2. Az övezeti lehatárolások várható hatásai		
	1. Környezeti hatások	2. Társadalmi hatások	3. Gazdasági hatások
A naperómű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete megszüntetése	<p>1.1. a termőföld mennyiségére: - <i>területfoglalás</i></p> <p>1.2. a talaj minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.3. a földtani és ásványvagyonra: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.4. a levegő minőségére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.5. a vízre (felszíni és felszín alatti vizek mennyisége és minősége): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.6. a hulladékgazdálkodás helyzetére: nincs közvetlen hatás</p> <p>1.7. a tájra (tájszerkezet, tájhasználat): - <i>tájképi értékek sérülése</i> - <i>tájhasználat korlátozása</i></p> <p>1.8. az épített környezetre: - <i>településképi értékek sérülése</i></p>	<p>2.1. a népesség területi elhelyezkedésére (életmód, társadalmi mobilitás): nincs közvetlen hatás</p> <p>2.2. a foglalkoztatásra: + <i>új munkahelyek teremtése</i></p> <p>2.3. a szabadidő eltöltésre, a rekreáció területi feltételeire: nincs közvetlen hatás</p> <p>2.4. a népesség életminőségére és egészségi állapotára, szociális helyzetére: + <i>lakossági energiaigények biztonságos és folyamatos kiszolgálása okozta életminőség javulás</i> - <i>a környéken élő népesség egészségügyi állapotára esetlegesen gyakorolt negatív hatás</i></p> <p>2.5. a társadalom biztonságérzetére, veszélyeztetettségére:</p>	<p>3.1. a térszerkezetre (a térszerkezet alakulása, a területhasználat változásai, területek rendeltetésének változása, vagy használatának korlátozása, területi fejlődés térbeli korlátai): - <i>a naperóművek korlátozzák a területhasználatot</i></p> <p>3.2. a településrendszerre: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.3. természeti erőforrásokra (a kiaknázás lehetőségei és korlátai): + <i>napenergia hasznosítása</i></p> <p>3.4. az ipar, kereskedelem térbeli szerkezetére: + <i>az ipari nagyfogyasztók biztonságos ellátása, kiegyenlítettebb terheléelosztás biztosítása</i></p> <p>3.5. a mezőgazdaságra: - <i>területfoglalás</i></p>

	<p>1.9. a kulturális örökségre (műemlékvédelem, régészet): nincs közvetlen hatás</p> <p>1.10. az élővilágra (ökológiai hálózatra, védett természeti területekre, biodiverzitásra):</p> <ul style="list-style-type: none"> - naperómű létesítése a természet, az élőhelyek zavarásával jár - naperómű helytelen tervezése és kialakítása az ökológiai viszonyok károsításával jár 	<p>+ <i>energia-közmű ellátás biztonságának növekedése</i></p>	<p>3.6. az erdőgazdálkodásra: - <i>vezetékek biztonsági övezetének biztosítása</i></p> <p>3.7. az idegenforgalomra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.8. a vízgazdálkodásra: nincs közvetlen hatás</p> <p>3.9. a térség eltartó képességére és versenyképességére: + <i>fejlettebb energiaellátással javul az eltartóképesség, versenyképesség</i></p> <p>3.10. műszaki infrastruktúrára (elérési távolságok és idők, kapcsolati hiányok, nagyberuházások kivitelezési költségeit befolyásoló tényezők, mint például domborzati viszonyok, műtárgyak): + <i>fejlettebb energiaellátással vonzóbb gazdasági, vállalkozási környezet</i></p> <p>3.11. az energiaellátásra: + <i>a megújuló energiára épülő energiatermelés arányának növekedése, energiafüggettség csökkentése az energiaellátás javulása</i></p>
--	--	--	--

4.6. Összegzés: a terv jelentősebb hatásainak ismertetése, a feltárt konfliktusok értékelése (a változással érintett elemek vonatkozásában)

A terv hatása a 2020-as elfogadáshoz képest csak minimális mértékben változik. A feltárt konfliktusok a 2020-as módosítást megalapozó dokumentumban részletesen bemutatásra kerültek. A várható negatív hatások közül ki kell emelni: a tájra gyakorolt zavaró hatást.

4.7. A feltárt konfliktusok feloldására, a káros hatások ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések meghatározása

Az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek esetén a tájra, tájképre gyakorolt negatív hatás csökkentése érdekében a naperőművek tájbaillesztése javasolt.

4.8. Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni

A 2020-as Mtrt. megalapozó vizsgálata szerint.

5. TERVEZŐI NYILATKOZAT ÉS IGAZOLÓ SZÁMÍTÁSOK

A térségi területfelhasználás rendszere, illetve az egyes térségi területfelhasználási kategóriák területe és elhelyezkedése nem változik. Így továbbra is a 2020-ban adott tervezői nyilatkozat marad érvényben.

Megnevezés	Fejér megye területrendezési terve, 2019 (ha)	OTrT 2018, Fejér megyei rész (ha)	OTrT és FMTrT közötti százalékos megfelelés
Erdőgazdálkodási térség	77811,70	75545,96	103,00
Mezőgazdasági térség	296461,99	295727,98	100,25
Vízgazdálkodási térség	9490,70	9145,62	103,77
Települési térség	48831,16	52168,32	93,60
Sajátos területfelhasználású térség	3215,47	-	-

2. táblázat: a 2020-as OTrT megfelelést igazoló számítás

6. AZ ELFOGADÁSRA KERÜLŐ MUNKARÉSZEKRE VONATKOZÓ ÖSSZEFOGLALÓ INDOKLÁS

A megyei területrendezési terv jelenlegi módosítása nem teljeskörű felülvizsgálat, csak rész módosítás amelynek során az alábbi térségi szerkezeti tervi elemek változnak:

- az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek köre (hat területfelhasználási engedéllyel rendelkező erőmű, illetve Isztimér és Balinka esetében 2 erőmű létesül)
- *Székesfehérvár Dél* térségi ellátást biztosító 132 kV-elosztó hálózati infrastruktúra elem meglévő elemként kerül ábrázolásra. Isztimér és Balinka területén épülő erőmű hálózatba történő bekötését biztosító nagyfeszültségű (132 kV) vezeték tervezett elemként szintén térségi szerkezeti terv részét képezni.

A javaslat szerint a térségi övezetek közül a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezet kerülne kivezetésre.

A területfelhasználási engedéllyel rendelkező módosítások kvázi részei a területrendezési tervnek, így a terven történő tényleges ábrázolásuk automatikus. A megyei területrendezési terv jelenlegi módosítása során a térségi területfelhasználási engedéllyel rendelkező infrastruktúra elemek a térségi szerkezeti terven kerülnek ábrázolásra. A Lechner Tudásközpont nyilvántartása alapján Fejér megyében hat erőmű kapott térségi területfelhasználási engedélyt a hatályos terv elfogadása óta. Ezek mind az 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek kategóriájába tartoznak.

Az Mtrt-ben – az állami főépítési engedéllyel rendelkező – erőművek mellett két további erőmű kerül jelölésre a tervezett 5-50 MW névleges teljesítőképességű erőművek között. E módosítást a beruházó kezdeményezte. Mindkét erőmű naperőmű és mindkét esetben az erőművek telephelye érinti Isztimér és Balinka területét is. A két erőmű megvalósítási helyszínét megvizsgálva elmondható, hogy nem érintenek természetvédelmi oltalom alatt álló területeket és a területrendezési korlát sem áll fenn abban az esetben, ha a jelenlegi módosítással a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete megszüntetésre kerül. A naperőmű beruházások feltételeinek biztosítása érdekében változik a Balinka-Isztimér tervezett mellékút nyomvonala is.

Székesfehérvár Dél tervezett térségi ellátást biztosító 132 kV-elosztó hálózati infrastruktúra elem a módosítás során az Mtrt-ben meglévő elemként kerül ábrázolásra, mivel az infrastruktúra elem időközben megvalósult.

A naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezet megszüntetést települési önkormányzatok kezdeményezték. Az övezet megszüntetését elsősorban az tenné lehetővé, hogy a Trtv. 2022-es módosítása során bővítette azon országos övezetek körét, ahol a naperőművek létesítése korlátozott. Az egyedi megyei övezet megszüntetése esetén a Trtv. védelemből kimaradó, elsősorban a tájképvédelmi terület övezetébe tartozó (amely a csak megyei erőmű-létesítés korlátozásának része) területek szabályozása viszont olyan feltételekhez köti a létesítést, amely az esetek egyedi kezelését is lehetővé teszi.

A Trtv. és 9/2019 MVM rendelet előírásai garanciát jelenthetnek az erőmű-létesítésekkel járó nemkívánatos hatások elkerülésére akkor is, ha ez az egyedi megyei övezet a területrendezési tervből törlésre kerül.